

YHDENVERTAISUUS VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGS OMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐAÁITTARDEADDJI

Litterointi yhdenvertaisuusvaltuutetun Instagram-live lähetyksestä 22.9.2021

[Nitin]

Hei kaikki, tervetuloa meidän kolmanteen Instagramliveen tänään, jossa käsitellään antirasismia urheilumaailmassa. Meillä on tällä viikolla ollut kaksi Instagramliveä meidän antirasismikampanjaan liittyen ja tänään tosiaan on sitten kolmas teema. Eilen käsiteltiin antirasismia koulumaailmassa ja maanantaina käsiteltiin liittolaisuutta. Tässä odottelen nyt vierasta, yleisurheilun puheenjohtaja Sami Itania, Suomen Urheiluliiton puheenjohtajaa, niin aloitellaan sitten keskustelu heti, kun hän saapuu.

[Sami]

Morjesta moi!

[Nitin]

Todella hienoa Sami, että pääsit mukaan meidän instaliveen. Ajattelin, että voisin kertoa tälle yleisölle, joka pikkuhiljaa alkaa saapua tänne, että mistä on kyse ja mistä ollaan juttelemassa ja voin antaa sinulle pienen puheenvuoron, niin voit esitellä itsesi.

Minun nimeni on Nitin Soodin ja olen oikeusministeriössä hankepääällikkönä ja olen vetämässä tätä Olen antirasisti -kampanjaa yhdessä yhdenvertaisuusvaltuutetun kanssa. Tämä kampanja käynnistyi viime viikolla ja kampanjan tarkoituksena on lisätä tietoisuutta rasismista ja antirasismista sekä kannustaa ja aktivoida ihmisiä ja orientoitua tekemään tekoja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Tässä kampanjassa on keskeistä nimenomaan teot, joilla me voimme rakentaa yhdenvertaisempaa Suomea. Tämän kampanjan ydinviestinä on tosiaan, että meistä kaikilla on mahdollisuus päättää olla se muutos, jonka me haluamme nähdä ja vaikuttaa siihen, että Suomesta tulee yhdenvertaisempi.

Meillä on tällä viikolla ollut tosiaan instalivejä ja tämämpäiväinen on kolmas instalive, jossa tullaan käsittelemään urheilumaailmaa ja antirasismia. Sitä varten meillä on todella iso kunnia saada sinut tänne keskustelemaan nyt. Sami Itani on Suomen Urheiluliiton puheenjohtaja ja voisin antaa sinun esittäytyä omin sanoin, voisit vähän kertoa itsestäsi, että kuka olet ja Suomen Urheiluliitto on myöskin mukana tässä kampanjassa yhteistyökumppanina, niin jos voisit vähän myös avata sitä, että miksi te päätitte liittyä tähän kampanjaan.

[Sami]

Ensinnäkin kiitos kovasti kutsusta tähän instaliveen, hirveän mielelläni osallistun ja on oikeasti kunnia päästä keskustelemaan ja antaa koko urheiluyhteisölle ääntä omalta osaltani. Aihe on todella tärkeä. Terveisiä täältä Helsingin Valimotieltä eli Sporttitalosta, jossa on meidän Suomen lajiliitot ja täällä on myös Urheiluliiton tilat ja Olympiakomitean tilat ja näin poispäin ja täällä tänään ollaan.

Itsestäni muutama sana, olen nyt kolme vuotta ollut urheiluliiton puheenjohtajana, kohta tulee kolme vuotta täyteen ja olen itse urheillut paljon eri lajeja, mutta yleisurheilussa olen ollut mukana tavalla tai toisella koko pienen elämäni 4-vuotiaasta lähtien. Se on hirveän rakas yhteisö, olen paljon saanut oppia omaan elämäni, ihmissuhteita ja myös sellaisia keskeisiä arvoja, mitä koen edustavani, niin ovat tulleet sieltä urheiluyhteisöstä ja olen kiitollinen, että puheenjohtajana pystyy ehkä jotakin antamaan takaisin sille rakkaalle yhteisölle, jolta on itse saanut niin paljon vuosien varrella. Tietysti vielä tarkennuksena, niin lajiliitoissa on luottamusjohto, kuten myös puheenjohtaja kuuluu luottamusjohtoon, niin nämä eivät ole mitään palkallisia päivätöitä, vaan tämä on ikään kuin vapaaehtoistyötä. Siinä määrin en ole operatiivisessa toiminnassa päivittäin mukana, mutta ehdottomasti Urheiluliittoa tiukasti seuraan ja omalta osaltani ohjaan sitten yhdessä tiimin kanssa.

Minkä takia lähdettiin tähän projektiin mukaan, no ensinnäkin koen äärimmäisen tärkeäksi, että oli kyse Suomen Urheiluliitossa tai mistä tahansa urheiluinstituutiosta Suomessa, niin me ottaisimme uusia sidosryhmiä meidän toimintaamme mukaan ja mentäisiin itse muiden toimintaan mukaan laajemminkin. Vaikka Urheiluliitossa ehdottoman mielellämme lähdimme tähän mukaan, me olemme vähän vastaavissa hankkeissa olleet vaikkapa Ihmisoikeusliiton kanssa mukana ja teemme sidosryhmän yhteistyötä laajasti ja koen, että se on sekä ikään kuin moraalisesti oikein, että myös pragmaattisesti järkevää. Jos me mietimme, että vaikka Suomen Urheiluliitossakin me päivittäin ja viikottain kosketamme suoraan tai välillisesti ja vaikutamme melkein 100 000 suomalaisen ihmisen elämään, ennen kaikkea lasten ja nuorten elämään, niin me pystymme ikään kuin olemaan positiivinen ja progressiivinen voima yhteiskunnassa myös sen keihäänheiton ja pituushypyn ulkopuolella, ikään kuin oikeasti tärkeissä asioissa, jos me otamme sen roolin itse ja sitä me emme voi tehdä yksin, vaan me tarvitsemme vahvoja asiantuntijoita ja sidosryhmien yhteistyötä. Se on ikään kuin moraalisesti oikein ja kun meidänkin toiminnassamme on tuhansittain lapsia ja nuoria, jotka esimerkiksi muualla yhteiskunnassa, vaikkapa koulussa saattavat mennä vähän läpi sormien, että eivät samalla lailla ole intensiivisesti siinä läsnä syistä tai toisista, mutta siellä urheilukentillä saattaa ikään kuin vapautua ja nauttia siitä elämästä ja tulla nähdyksi eri tavalla kuin jossain muualla.

Tämä on todella tärkeää, mutta myös se pragmaattinen ulottuvuus, että ilman muuta me haluamme, että yleisurheilu on todella turvallista kaikille osallistujille ja jos se on turvallista, niin tänne liitytään mielellään ja jos tänne liitytään mielellään ja täällä pysytään ja täällä kasvatetaan ja sinusta ei tarvitse tulla huippu-urheilijaa, mutta jos haluat olla kansalaistoiminnassa mukana, niin onhan se tärkeää, että me saamme lisää jäseniä. Se on ikään kuin se pragmaattinen ulottuvuus tässä ajassa ja paikassa, että on myös järkevää olla vastuullinen ja se on moraalisesti oikein.

[Nitin]

Todella mahtavaa, että olette mukana ja kiitos meidänkin puolesta, että lähditte mukaan tähän kampanjaan. Ajattelin tässä vaiheessa, kun yleisöä on tullut lisää, niin tosiaan tuonne keskusteluun voi jättää kysymyksiä Samille, tulen niitä nappaamaan tässä matkan varrella jos tulee esiin jotain, mitä haluaisitte kysyä.

Mainitsinkin jo vähän teidän toiminnasta ja kävin vähän lukemassa ja tutustumassa, mitä kaikkea te olette tehneet tässä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden eteen ja huomasiin, että teillä on ollut alkuvuodesta esimerkiksi kysely liittyen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuden tilaan. Kertoisitko vähän, että

miksi sellainen kysely on järjestetty teillä ja onko teillä jotain alustavia tuloksia, joita voisit kertoa jo tässä vaiheessa, että mitä siitä tuli esille?

[Sami]

Alkuvuonna laitettiin ihan oma-aloitteisesti kysely koko meidän kenttäväelle ja saatiin korkea vastausaste, mikä osittain kertoo siitä, että nämä kysymykset liikuttavat ja niihin on mielipiteitä. Mistä se sysäys lähti, niin totta kai yleisurheilussa olemme hirveän ylpeitä siitä, että olemme ikään kuin monella eri mittarilla verrattain ikään kuin tasapuolinen ja tasa-arvoinen laji suhteessa moneen muuhun lajiin. Esimerkiksi varallisuuden suhteen yhtä lailla tämä on hyvin edullinen laji ja sukupuolinen tasa-arvo toteutui vaikka joitakin joukkuelajeja hieman paremmin ja vammaisuuteen katsomatta tai maantieteellisen sijaintiin katsomatta ja näin pois päin. Me olemme tasa-arvoinen laji, mutta me emme kuitenkaan riittävästi tuo sitä esille ja se johtuu osittain siitä, että me emme oikein tiedä ehkä varmasti, että mikä se meidän todellinen tilanteemme on, jolloin me tarvitsemme myös empiiristä faktaa ja tällaisten kyselyiden kautta me saamme niitä vastauksia.

Viime syksynä siitä uutisoitiin Suomessa aika laajasti, niin SUEK teki koko suomalaiselle urheiluyleisölle ja urheilun toimijoille laajan kyselytutkimuksen häirintään liittyen ja erilaisia häirinnän muotoja siinä selvitettiin. Nämä tulokset olivat itse asiassa aika hälyttäviä mielestäni negatiivisessa mielessä, että lajiin katsomatta sellaista häirintää on yllättävän paljon kuitenkin urheilussa, vaikka meilläkin saattaa olla se mielikuva, että eihän sitä juurikaan ole, että enpä ole itse nähnyt ja näin pois päin. Mutta sitten kun annetaan anonymisti mahdollisuus tuoda niitä esiin, niin kyllähän sitä löytyy kaikkialta tämän SUEK:n kyselyn perusteella, vaikkei yleisurheilu mitenkään erityisen huonosti todellakaan pärjännyt, vaan oltiin siinä missä muutkin, niin kuitenkin nousi esiin myös se, että mikäli kuulut vähemmistöön, niin todennäköisemmin kohtaat häirintää ja se saattaa olla vaikka, että olet paras urheilija tai kuullut etniseen vähemmistöön tai näin pois päin. Tämä oli mielestäni todella tärkeä sellainen laukaiseva tekijä, että meidän täytyy nimenomaan yleisurheilun puolesta tietää enemmän, joten lähdetään selvittämään, jotta me voimme tehdä konkreettisia toimenpiteitä. Tästä lähti tämä ajatus sitten ja tammikuussa tehtiin laajat kyselyt ja nyt olemme saaneet tulokset ja nyt lähtee myös laajat toimenpiteet, joihin voimme varmaan palata, niin liikenteeseen. Mutta yleisurheilussa minusta olisi naiivia sanoa, että meillä ei ole ongelmia siinä missä muuallakin yhteiskunnassa ja muuallakin urheilussa, mutta koen, että moni asia on kuitenkin ihan ok-tasolla ja olen siitä kiitollinen.

[Nitini]:

Okei. Mainitsit myös avauspuheenvuorossasi Ihmisoikeusliiton toiminnan, missä te olitte mukana ja tänään te julkaisitte myös uutisen tästä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushankkeesta, jota te olette tekemässä nuorille. Kertoisitko vähän siitäkin, että mistä siinä hankkeessa on kyse ja mitä te olette tehneet sen osalta?

[Sami]

Joo, aloitettiin tänään tällainen iso hanke ja siinä on oma iso rahoituksensa myös ja me haluamme, että viemme ikään kuin käytäntöön ja kentälle sen, että miten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta voidaan edistää harrastustoiminnassa. Koen hirveän tärkeäksi, että meidän huippu-urheilijamme ovat niitä viestinviejiä, että se on tässä projektissa sellainen meidän ikään kuin erityiskulmamme. Tulemme valitsemaan 10 kummiurheilijalähtetystä ja he tulevat sitten kaikissa Suomen piireissä paitsi kouluttamaan ja keskustelemaan näistä asioista turvalliseen toimintaympäristöön ja yhdenvertaisuuteen liittyen ja heidät tullaan toki itse ensin kouluttamaan muun muassa Ihmisoikeusliiton toimesta ja vetämään treenejä. Eli käydään käytännön esimerkkejä läpi, että millä lailla jokainen meistä voi sitä ympäristöä tehdä vieläkin turvallisemmaksi ja paremmaksi muille. Tällä lähtee koko kansallinen Suomen laajuinen projekti liikenteeseen joulukuussa.

Voin itse sanoa vaikka omasta kokemuksestani, olen tässä viime vuosina ollut sellaisessa Walter ry:ssä, jossa maahanmuuttajataustaiset entiset huippu-urheilijat tai vaikka kulttuurin ja taiteen toimijat, niin olemme kiertäneet kouluissa, alakouluissa ja yläkouluissa pitämässä työpajoja syrjinnästä ja kiusaamisesta ja rasismista ja että miten sitä ikään kuin tunnistetaan ja miten siihen voidaan puuttua. Olen todella kiitollinen, että olen päässyt vapaaehtoisena näitä työpajoja vetämään eri puolilla Suomea, koska siinä on huomannut muun muassa sen, että lapsille ja nuorille se, että olet vaikka urheilija, niin sinun ei tarvitse olla Lauri Markkanen, riittää, että olet joku random Sami Itania, mutta jos sanot, että olet edustanut Suomen maajoukkuetta ja tämä on ollut minulle iso juttu tämä urheilu, niin se tuo valtavan auktoriteetin niille lapsille ja nuorille. Aivan erilaisen, kun sanoisi, että olen hallituksen ministeri tai suuryrityksen toimitusjohtaja tai jotain muuta, että urheilijoilla on kuitenkin lasten ja nuorten kohdeyleisölle ihan erilainen auktoriteetti. Vähän samalla lailla, kun tietyllä lailla taiteen ja kulttuurin tähdillä on, on mielestäni urheiluyhteisön vastuu hyödyntää sitä auktoriteettia ja me lähdemme tekemään tätä omana projektinamme.

[Nitin]

Todella mielenkiintoisia asioita te teette jo siellä ja vähän osasit ennakoida, mitä tulen seuraavaksi kysymään, kun mainitsit tästä urheilun roolista myös ja minkälaista merkitystä sillä on yhteiskunnassa, niin vähän vastasitkin jo, että minkälaisia ajatuksia sinulla on siitä, että mikä on urheilun rooli antirasismien edistämässä yhteiskunnassa ja miksi se on mielestäsi merkittävää?

[Sami]

Kyllä minä koen, että urheilulla pystyy vaikuttamaan yhteiskuntaan paljon laajemmin kuin pelkkään siihen urheiluyhteisöön. Välillisesti se vaikutus on todella suuri ja ikään kuin Suomessa varsinkin, mutta myös globaalisti on pitkään historian peruja poliittisista syistä sanottu, että urheilu ja politiikka pitää pitää erillään ja urheiluyhteisöt ovat olleet aika varovaisia ottamaan ulkourheilullisiin yhteiskunnallisiin ilmiöihin kantaa. Tämä on alkanut onneksi murtumaan nyt hiljalleen, vielä on paljon matkaa, mutta että urheiluyhteisöt on alkaneet olla rohkeampia. Viime vuonna minusta esimerkiksi Black lives matter -kampanja tai liike, niin se ei lähtenyt urheilusta, mutta se sai kaiken sen energian loppujen lopuksi urheilusta, että supertähdet ja ammattilaisliigat lähtivät täysin johdonmukaisesti ja eksplisiittisesti ajamaan sitä liikettä eteenpäin, jolloin siitä tuli ikään kuin globaalia liikehdintää, mitä se ei ole alun perin ollut, kun se oli paikallinen mielenosoitus.

Urheilulla pystytään vaikuttamaan ja aika usein sanotaan, että urheiluyhteisön pitäisi keskittyä vaan siihen urheiluun, että meillä on eri toimijat, niin kuin poliittiset toimijat tai vastaavat, jotka hoitavat sitten nämä muut jutut, mutta minusta sellainen hiljaa oleminen on kannanotto itsessään. Kyllä meidän pitää olla proaktiivinen ja ikään kuin tällainen progressiivinen voima yhteiskunnassa koko urheiluyhteisönä ja ennen kaikkea, jos me puhumme vaikka urheilujärjestöistä, että yksittäisille urheilijoille voi olla kova paikka sanoa, että sinun pitää ottaa kantaa. Ei tietenkään sinun ole pakko ottaa kantaa, mutta urheiluorganisaatio, joka on ikään kuin kattojärjestö, jonka sateenvarjon alle kuuluu hirvittävän paljon erilaisia ihmisiä ja erilaista toimintaa, niin siellä pitää ottaa kantaa. Kyllä me vaikka Urheiluliitossa lähdimme tänä vuonna ensimmäistä kertaa mukaan Prideen ja nyt mennään vähän tästä rasismiteemasta sivulle, mutta kuitenkin ilmiönä kyllähän siitä tulee heti palautetta, että ei meillä ole mitään seksuaalivähemmistöjä vastaan, mutta eihän Urheiluliitto voi ottaa poliittisesti kantaa ja tämä on tällainen kannanotto. Mutta me olemme tehneet jo sen valinnan yhteiskuntana, että me olemme liberaalidemokratia, jossa yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kunnioitetaan, joten toimitaan sen mukaisesti.

Minun mielestäni urheiluyhteisö voi tehdä paljon ja samoin sekin, että vaikka itselleni, jos puhun yhteiskunnallisista asioista, niin siitä tulee palautetta, että minkä takia urheilun pitäisi ottaa kantaa vaikka johonkin yhdenvertaisuus- tai ihmisoikeuskysymyksiin, kun samanaikaisesti maassa x Suomella

on hyvin toimivat kauppasuhteet ja diplomaattisuhteet, että antaa niiden hoitaa, eihän urheilu pysty tätä maailmaa muuttamaan. Mutta haastan sen kahdestakin näkökulmasta, että ensinnäkin koen, että jokaisen meidän yksilön vastuulla on pyrkiä edistämään yhdenvertaisuutta ja sinulla se voi olla vaikka ystäväpiirisi tai perhe tai luokka tai urheiluseura tai mikä tahansa, missä sinä olet, niin toisella se on kansallisvaltiossa pääministeri, toisella se on lajiliitto, joissa on puheenjohtaja, mutta mikä ikinä se onkin, sinulla on velvollisuus vaikuttaa ja urheilujohtajilla on yhtä lailla velvollisuus vaikuttaa. Toisaalta ikään kuin urheilun symbolinen arvo on mielestäni todella suuri. Jos me puhumme vaikka rasismin vastaisesta työstä, että loppujen lopuksi poliittisilla päätöksillä ja kaupallisilla toimilla pystytään oikeasti muutosta ajamaan, niin uskon, että loppujen lopuksi se yksittäinen kuluttaja tai sitten äänestäjä, se asiakas, joka istuu sen rahan päällä loppuen lopuksi tai ne äänestäjät, jotka valitsee edustajat sinne vaikka eduskuntaan Suomessa, niin heihin me pystymme välillisesti vaikuttamaan meidän merkittävän symbolivoiman kautta ja sitä kautta ikään kuin välillisesti tuomaan laajempaa yhteiskunnallista muutosta.

Kyllä minä koen, että urheilulla on paljon mahdollisuuksia, mutta olisi hirveän tekopyhää paasata muutoksesta, jos on ikään kuin oma pesä likainen samanaikaisesti. Kyllä meidän täytyy monesti lähteä siitä, että varmistetaan, miten meillä on tehty nämä asiat ja miten me voisimme tehdä paremmin ja tätä työtä me teemme nyt vaikka Urheiluliitossa.

[Nitin]

Tässähän mekin olemme tätä kampanjaa laatiessa ja suunniteltaessa huomanneet myös se urheilun merkitys, mitä olet tässä maininnut ja sen takia olemmekin pyytäneet erilaisia urheiluliittoja mukaan ja tämän takia olemme myöskin tätä Instagram-liveä tekemässä. Kuten mainitsit, urheilulla on suuri vaikutus nuorten elämään ja sillä on myös potentiaalia saavuttaa tavallaan juuri niitä erilaisia yleisöjä, mitä ei välttämättä muuten saataisi keskustellen. Nimenomaan ministeriön tasolta haluttaisiin viedä tätä viestiä eteenpäin, niin urheilulla on merkittävä rooli yhteiskunnassa. Puhuit vähän siitäkin, että aiemmin on ollut haastavaa tuoda näitä asioita esille, koska koetaan, että urheilun pitäisi pitäytyä erossa näistä poliittisiksi koetuista teemoista tai mielipiteisiin vaikuttamisesta. Miten sinä koet, että mistä tämä viime aikojen pikkuhiljaa tapahtunut muutos on lähtenyt liikkeelle, ja mikä on ollut se kimmoke, että muutosta on tapahtunut myös urheilumaailmassa? Mitä oivalluksia on tapahtunut tässä? Tietenkin tehtävää vielä riittää, mutta mikä on edistynyt viime vuosina tätä muutosta omasta mielestäsi?

[Sami]

Kyllä minä uskon, että esimerkiksi ikään kuin uusi urheilijasukupolvi on todella fiksua ja yhteiskunnallisesti valveutunutta. Esimerkiksi meillä yleisurheilussa on olympiajoukkueessa ihan huikeita, nerokkaita tyyppejä. He ajattelevat minun mielestäni moniulotteisemmin montaa ilmiötä yhteiskunnassa, kuin ennen on annettu lupa ajatella ja minusta urheilijat ovat usein julkisessa keskustelussa esitetty aika yksiulotteisina viihdemannekiineina, mitä he eivät todellakaan välttämättä ole tai ainakaan heidän ei tarvitsisi olla. Urheilijoistahan se on pitkälti lähtenyt, mutta kyllähän ikään kuin urheilun yleisö loppujen lopuksi päättää myös aika paljon, että minkälaiset asiat siellä urheilun yhteisön sisällä on tärkeitä. Vastuullisuuskysymykset nousevat laajasti esille sekä yhdenvertaisuus- ja oikeudenmukaisuuskysymykset ja uskon, että myös ulkoinen paine pakottanut urheiluyhteisöä toimimaan ennen kuin on vähän liian myöhäistä.

Minun mielestäni ehdottomasti tämä murros on vasta alkanut ja pidän hyvin mahdollisena, että tällaisia tietynlaisia vakiintuneita, nykyisellään vahvoja urheiluinstituutioita tulee kaatumaan seuraavan vuosikymmenen aikana, koska he eivät ole riittävän ajoissa tehneet riittävän paljon nimenomaan vastuullisuuskysymysten ja esimerkiksi rasismin vastaisen työn eteen. Siinä mielessä elämme todella sensitiivistä aikaa ja toki meidän yhteiskuntamme polarisoituu ja se ei ole enää pelkkää puhetta, vaan se on ihan empiirinen fakta, että vaikka terveyden tai koulutuksen tai mahdollisuuksien osalta,

varallisuuden, eliniän odotusten suhteen olemme alkaneet polarisoitua Suomenkin kaltaisessa tasa-arvoisessa yhteiskunnassa. Minun mielestäni tällaisessa ympäristössä nimenomaan urheilun rooli kasvaa, koska on olemassa erilaisia sosiaalisia kuplia, jotka eivät välttämättä keskustele keskenään hirveästi tai ymmärrä toisiaan hirveän hyvin, niin saattaa olla elämässään hyvin vähän yhteisiä asioita, mutta hyvin todennäköisesti urheilu saattaa olla yksi yhdistävä asia. Vaikka rasismikeskustelun suhteen ja etniseen taustaan katsomatta urheilu mahdollistaa sellaisia onnistumisen kokemuksia ja hyväksytyksi tulemisen kokemuksia ja se voi olla ihan valtavan arvokasta paitsi yhteisölle niin myös sille yksilölle ja näitä minun mielestäni urheiluyhteisön tulisi tuoda paljon enemmän esiin, että meillä on ihan ensiarvoisen tärkeä tehtävä yhteiskunnallisesti ja se tärkein tehtävä ei ole tuoda olympiamitaleja vaan tehdä yhteiskunnasta ikään kuin paremmin toimiva, jossa on enemmän ymmärrystä ja kunnioitusta ja jaettuja kokemuksia hyvin eri taustaisten ihmisten välillä ja sitten tämä on ehkä tällainen yksi ilmiö, jota itse pidän tärkeänä ja se on myös vastuu urheiluyhteisölle.

[Nitin]

Urheiluhan nähdään usein sellaisena yhdistävänä ja voimaannuttavana tekijänä. Urheilun rooli on tuoda erilaisia ihmisiä erilaisista taustoista yhteen ja voidaan jättää ne erimielisyydet joistain asioista taakse, kun tullaan urheilemaan ja muodostetaan yhteisö. Se on sellainen voimaannuttava tekijä monille ihmisille. Kuten mainitsit alussakin, voi olla, että esimerkiksi koulumaailmassa saatetaan lipua sieltä sormien välistä, mutta ihminen löytää kuitenkin sen oman paikkansa yhteiskunnassa urheilumaailmasta, että siellä kokee menestyvänsä ja pärjäävänsä.

Mietin myös juuri tätä urheilun kuvaa ja sen merkitystä ja yhdistävää tekijää, mutta myös haasteita kumminkin riittää urheilumaailmassa. Kun tänään keskustellaan rasismista ja etnisiin ja uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluviin kohdistuvasta syrjinnästä, niin kohdistuuko etnisiin tai uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluviin ihmisiin jotakin ennakkoluuloja urheilumaailmassa. Ei pelkästään välttämättä negatiivisia ennakkoluuloja, mutta voi olla, että koetaan että esimerkiksi etnisiin vähemmistöihin kuuluvat ihmiset pärjäisivät joissain urheilulajeissa paremmin kuin toiset. Onko tällaisia ennakkoluuloja olemassa urheilumaailmassa ja millaisia ne ovat sinun mielestäsi?

[Sami]

On varmasti ennakkoluuloja yhtä lailla myös urheilumaailmassa ja tietysti yleisurheilun piirissä voi olla vaikka rotuun liittyviä tai tällaisia ihonväriin liittyviä ennakkoluuloja siinä, että joku on hyvä kestävyysjuoksija tai että et sinä oikeasti ole hyvä tai hyvin treenannut, että sinun geenisi vain mahdollistavat menestyksen. Tämän tyylistä valitettavasti tapahtuu, mutta ei mielestäni mitenkään johdonmukaisesti, että se on automaattisesti näin, mutta yksikin tapaus on liikaa ja ilman muuta sitä ennakkoluuloa myös urheilussa on. Urheilulla on valtava emansipoiva potentiaali yksilöille, mutta yhtä lailla se voi tukahduttaa ja aiheuttaa pahoinvointia siinä missä mikä tahansa muukin tällainen sosiaalinen toiminta. Siksi on minusta hirveän tärkeää, ehkä johdonmukaisesti kaikki urheiluorganisaatiot sieltä paikallisesta seurasta ihan sinne katto-organisaatioon asti toimivat konkreettisesti, että puutumme vaikkapa rasismiin ja sille ei missään nimessä anneta tilaa. että minusta Jari Litmasen kuuluisa lausahdus 'rasisti on reppana', niin sitä voi toistaa, että minusta yhteiskunnassa laajemminkin katsotaan asioita sormien läpi. Me aikuiset teemme sitä todella paljon myös, esimerkiksi kun menet Helsingissä julkiseen liikenteeseen, niin jengi ei vain puutu asiaan. Jos mietitään lasten ja nuorten toimintaa, niin on mielestäni aika vahva kulttuuri nousemassa, mitä pystyn ymmärtämään, mutta olen eri mieltä, että ikään kuin se kiusaaja tai rasisti on loppujen lopuksi se uhri, että sitäkin pitää auttaa, mutta minusta joku raja pitää olla, että kyllähän väärin toimiminen on väärin toimimista ja siihen täytyy puuttua ulkopuolelta.

Vaikka itsekin maahanmuuttajataustaisena tai isäni on Beirutista kotoisin, itse olen Suomessa syntynyt, mutta en ole ihan samalla hipillä varustettu kuin naapurin pojat ovat olleet lapsena, niin en ole

mitenkään erityisen paljon koskaan kokenut rasismia ja olen todella onnekas ja kiitollinen ja ollut turvallisessa yhteisössä, mutta väistämättä joskus sitä on tullut vastaan, vaikka jossain palloilulajeissa ja näin poispäin. Nyt 20 vuotta myöhemmin en muista edes niitä kasvoja tai niitä sanoja, mitä minulle on sanottu, niitä ikäviä juttuja, mutta muistan ihan kristallinkirkkaasti, kun kaverini ovat tulleet puolustamaan minua, ketä he olivat, mitä he sanoivat ja miltä se tuntui minusta. Se on todella tärkeää, että tällaiseen puututaan ulkopuolelta ja se ei ole sattumaa, että jo Antiikin Kreikassa rohkeus on ollut kardinaalihyve, että perhana, kyllähän meidän pitää puuttua, että ei se ole vaan, että antaa heidän pitää ongelmansa. Siihen on vaikea puuttua, jos meillä ei ole ikään kuin tietoisuutta siitä, että näitä ongelmia oikeasti on ja tämä tietoisuuden levittäminen vaikka tällaisten tärkeiden projektien kautta on välttämätöntä, koska jos et ole itse nähnyt sitä rasismia, niin sitten saatat ajatella, että ei sitä varmaan ilmenekään. Näinhän se ei ole ja jos muut ajattelevat, että sitä ei ilmene, niin vaikka rasismin uhri kantaa ihan valtavaa taakkaa, koska hänen pitää lähtökohtaisesti todistaa sitä olevan. En tiedä, lähtikö vähän rönsyilemään, minulla ei ole mitään käsikirjoitusta tähän, enkä ole funtsinut etukäteen, mutta näin minä ajattelen.

[Nitin]

Ei mitään, siis todella hyviä ajatuksia ja tässä kampanjassa se tietoisuuden levittäminen on ytimessä ja sitä pitäisi saada enemmän, jotta pystyy sitten toimimaan, mutta toisekseen myöskin se, että rasismin vähentäminen, siihen puuttuminen ei ole pelkästään niiden vastuulla, jotka sitä kokevat. Meillä kaikilla muillakin ihmisillä, jotka eivät välttämättä koe sitä rasismia, niin on mahdollisuus puuttua siihen ja se on merkittävä osa tätä työtä myös, että kaikki meistä oikeasti puuttuvat siihen.

Nyt kun me olemme puhuneet tästä puuttumisesta ja olet vähän maininnutkin, että kuinka tärkeää se on, että siihen puututaan, niin ihmisillä, mitä itsekin mainitsit, se puuttumisen kynnys saattaa kuitenkin olla aika korkea. Urheilussa on todella paljon eri tekijöitä ja eri rooleja ja siellä on myös ne vanhemmat ja valmentajat ja se hallinto ja ne pelaajat. Mietin, että miten koet, että muut pelaajat voisivat sitten tehdä siinä, jotka eivät välttämättä itse koe sitä rasismia, lisätä tietoisuutta, mutta minkälaisia vinkkejä antaisit sille kanssapelaajalle tai toverille, joka ei välttämättä koe sitä rasismia, että mitä hän voi tehdä sitten puuttuakseen tai edistääkseen yhdenvertaisuutta omassa yhteisössään?

[Sami]

Ehdottomasti jos rasismia näkee, niin puuttuu siihen. Se on joka tapauksessa tärkeää, mutta jos ei sitä näe, niin ainakin pitää tietoisuuden ja mielen avoinna, että sitä saattaa olla tai ilmetä ja saatat itse olla sokea katsomaan sitä, kun et keskity oikeisiin asioihin. Siinä määrin varmasti yleinen ikään kuin avarakatseisuus ja avomielisyys on tärkeitä. Näkisin myös lähimmällä auktoriteetilla olevan suuri vastuu ja valta ja tyypillisesti muksuilla se saattaa olla vaikka se valmentaja siellä, että valmentajan pitää olla auktoriteettiasemassa erityisen valpas.

Nyt menen vähän ohi aiheen – olen joskus kauppatieteilijä ollut, niin on tutkittu vaikka hyvää johtajuutta, niin voin vetää analogiaa hyvään valmentajuuteen. Hyvässä johtajuudessa ei ole minkäänlaista sosioekonomista muuttujaa, jonka voidaan todeta tekevän jostakin hyvän johtajan. Olet Helsingissä, Hangossa tai Hanoissa, niin se on aina vähän kulttuurista, ajasta ja paikasta riippuvaista ja organisaatiosta. Mutta yksi asia kaikissa metatutkimuksissa löytyy, mikä tekee hyvän johtajan ja se on kyky ja uskallus käydä vaikeita keskusteluja ja mielestäni valmentajalla ehdottomasti täytyy olla se. Jos sinun 13-vuotias tähtihyökkääjäsi käyttäytyy epäasiallisesti, niin kyllä sinä laitat sen tilille, piste. Vaikka se olisi kuinka hyvä tai näin poispäin, niin kyllä valmentajilla ja liittopomoilla tai kellä tahansa, jotka ovat jollain auktoriteettiasemalla on hirveän tärkeä vastuu käydä myös niitä vaikeita keskusteluja. Ei se kaikilta tietenkään luonnistu, eivätkä kaikki ole sellaisiin rooleihin välttämättä sopivia, mutta sitten pitää miettiä organisaatiossa, kuka on sopiva. Näen kyllä sen lähimmän auktoriteetin ikään kuin

velvollisuutena myös puuttua siihen poikkeuksesta. Se on tosi tärkeää, että poikkeuksia ei sallita, koska poikkeukset määrittävät sen kulttuurin ja jos niitä ei ole, sitten ollaan jo oikealla tiellä.

Totta kai järjestelmätasolla erilaisia johdonmukaisia kurinpitotoimia tarvitaan myös. Esimerkiksi urheilun puolella olen iloinen, että me nyt olemme myös sääntömääräisesti alettu keskittämään kurinpitoa, tässä tapauksessa Olympiakomitea ja isot lajiliitot kuten mekin tulemme liittymään tähän keskitettyyn kurinpitoon ja niissä kurinpidon säännöissä on hyvin selkeästi tuotu ikään kuin rasismi esille, että siihen pystytään puuttumaan, se tulee organisaation ulkopuolelta, jolloin se on ikään kuin neutraalimpaa ja objektiivisempaa se arviointi ja tulee sakkoja, tulee pelikieltoja, joilla kerrotaan, että tämä ei ole ok. Nämä ovat pieniä, mutta suuria askelia, jotka on pakko ottaa.

[Nitin]

Se kun sanotaan näitä asioita, niin on todella tärkeää myös, että nämä tuodaan esille ja ihmisille, jotka ehkä itse kokevat sitä rasismia, niin siinä tulee heille se luottamus, että voi ilmoittaa myös näistä asioista, kun ne on sanoitettu jonnekin. Todella haastavaa ihmisille, jotka kokevat sitä itse rasismia, kuten on eri tutkimuksissa todettukin, että se ilmoittaminen tai raportoiminen on haastavaa ja jos on sitä hyvää johtajuutta ja valmentajuutta, johon voi luottaa ja kertoa tästä tilanteestaan sitten valmentajalle tai jollekin muulle taholle sitten.

[Sami]

Ehdottomasti. Hyvin usein erilaisessa syrjinnässä ja myös rasismissa, mitä itsekkin olen näissä lukuisissa koulutyöpajoissa kuullut ja huomannut, että siihen ikään kuin rasismiin lähtee itsekkin vähän mukaan, varsinkin lapsi ja nuori, jolla on vahva ryhmäpaine ja ehkä identiteetti vielä muodostuu ja näin pois päin, että sitten vähän naureskelee, että ei puututa siihen saati että uskallettaisi sanoa sitä mielipidettä. Kyllä lähipiirissä on todella iso vastuu ja ilman muuta urheilun parissa lasten ja nuorten kanssa ylipäänsä vanhemmilla on kaikista suurin auktoriteettiasema ja jos vanhemmat eivät tee jotain tai puutu johonkin, niin on tosi tekopyhää myös olettaa, että lapset tulisivat automaattisesti jotenkin valveutuneemmiksi ja rohkeammiksi kansalaisiksi, eivät he tule. Kyllä vanhempien pitää ottaa myös roolia. En puutu kenenkään vanhemmuuteen, se on kaikkien oma asia, mutta esimerkiksi minä kuulin pari kolme viikkoa sitten, että toinen poikani eskarissa oli käyttänyt loukkaavaa sanaa kaveristaan, erivärisestä kaveristaan. En ollut uskoa korviani, että minun ihana, avarakatseinen, empaattinen, reilu poikani teki näin, niin kyllä me kävimme sen todella tiukkaa läpi, että a, näin ei sanota enää koskaan, b, pyydät huomenaamalla anteeksi uudestaan ja c, mikä usein unohtuu vanhemmilta, että jatkossa, jos näet tällaista jonkun muun tekevän, niin puutut ja puolustat. Kyllä vanhemmilla on urheilun sisälläkin todella tärkeä rooli, koska me olemme se keskeinen auktoriteetti lapsille ja nuorille.

[Nitin]

Minulla oli ajatus, jonka halusin kommentoida, mutta se lipsahti mielestä, mitä olisin halunnut sanoa. Pohdin vielä kysymystä, kun laajemmin keskustellaan urheilumaailmasta ja rasismin ilmestymisestä, millä tavalla se ilmenee, niin koetko, näyttäytykö rasismi eri tavalla eri urheilulajeissa ja jos näyttäytyy, niin onko sinulla ehkä näkemystä, että miksi se näyttäytyisi eri tavalla? Olet tietenkin urheiluliiton puheenjohtaja, etkä välttämättä voi puhua kaikkien urheilulajien puolesta, mutta kiinnostaa sinun näkemyksesi.

[Sami]

Kyllähän eri lajit ovat eri kypsyisiä, jos näin sanotaan, että on ollut ehkä aikaisemmin ja enemmän ongelmia joissain lajeissa, jolloin vaikka rasismi on tullut näkyvämmäksi, jolloin sitten siinä yhteisössä ei ole osattu puuttua tai oltu puuttumatta jo pidemmän aikaa vaikkapa rasismiin. Kyllä lajien välillä on eroa, ikään kuin sellaisia mikrokulttuureja on paitsi lajien välillä, niin myös seurojen välillä ja näin pois päin, että mikä on sallittu tapa toimia. Minun mielestäni Suomessa on paljon hyviä esimerkkejä,

tällaisia hyvien käytäntöjen -seuroja ja projekteja ja lajiliittoja ja näin poispäin. Esimerkiksi vaikka koripallo, mielestäni siellä on tehty paljon hyvää, mikä voi johtua osittain siitä, että Suomessa koripallon parissa on ollut jo sieltä 70–80-luvulta lähtien erivärisiä pelaajia esikuvina ja toisin kuin jossain muissa lajeissa se on tapahtunut vasta myöhemmin se sellainen monikulttuuristuminen, on huomattu se esikuvallinen vaikutus jo aikaisemmin. Toisaalta koripallo on ehkä myös pääkaupunkiseudun keskeisempi laji, jossa on luonnollisesti ollut enemmän monimuotoisuutta, jolloin siellä on ehkä sellaista projektitoimintaa ja vastaavaa ollut pidempään.

Kyllä lajien välillä tulee eroa myös siitä yleisökulttuurista, että esimerkiksi yksilöurheilussa ehkä tyypillisestikin, ei pelkästään yleisurheilussa se yleisöstä huutelu ja ennen kaikkea negatiivinen huutelu on aika vähäistä. Se on ehkä hillitympää se yleisökulttuuri ja joissakin palloilulajeissa se on ikään kuin sellainen sosiaalisesti hyväksytty tapa purkaa sitä omaa työpäivän stressiä huutamalla siellä katsomossa, oli se sitten tuomarille tai pelaajalle. Vanhemmatkin lähtevät lasten urheilussa tähän valitettavan usein mukaan, mikä on kertakaikkisen absurdia ja sitten olkoonkin, että sille on inhimillinen tarve, mutta ei se ole hyväksyttävää ja siihen pitää ilman muuta tuomareiden poikkeuksetta puuttua. Mutta se yleisökin on urheilulajista riippuen hieman erilaista, että on lajien välillä joskus eroa ja jos mennään vaikkapa yhdenvertaisuuden ja rasismien suhteen takajoukoissa, mutta uskon ja toivon, että kaikkialla kuitenkin ongelma jossain määrin tunnustetaan.

[Nitin]

Olet puhunutkin vähän yleisöstä ja sen roolista, siinä alussa puhuit siitä, että yleisö on ollut tavallaan yksi vaikuttava tekijä, että miksi urheiluseurat tai urheiluliitot ovat ylipäättään ottaneet näitä vastuullisuuskysymyksiä mukaan siihen toimintaansa ja tulee sellainen paine, että näihin täytyy puuttua ja näitä täytyy edistää. Tuossa äsken mainitsit myös siitäkin, että yleisö saattaa olla myös ehkä osasyynä siihen, missä sitä rasismia kumpuaa myöskin ja miten se ilmenee pelaajia kohtaan. Voi olla tosiaan huutelua sen matsin ajan tai erotuomarille puretaan ehkä niitä omia fiiliksiä. Tämähän on ollut sellainen asia, mikä on noussut paljonkin esille viime kuukausina erityisesti EM-kisojen myötä, mitä tapahtui sen Englannin ottelun jälkeen ja kuinka siinä kaksi pelaajaa, jotka kuuluvat etniseen vähemmistöön ja eivät onnistuneet maalien tekemisessä, saivat hyvin paljon palautetta sosiaalisessa mediassa. Tämä ei ollut myöskään yksittäistapaus, vaan tämähän erityisesti jalkapallossa näkyy ja jalkapallossa on tullut esille siis, muissa lajeissakin ehkä on ollut. Seura ei pysty valitsemaan fanejaan tai että keitä siellä yleisössä on, mutta koetko, että urheilulla olisi jonkinlainen mahdollisuus vaikuttaa siihen ja mitä seurat tai liitot voivat tehdä sen eteen, että yleisöstä ei huudeta tai kaikkia pelaajia kannustetaan siihen, että yleisön suhtautuminen ei eroa sen pelaajan tai urheilijan ihonvärin perusteella?

[Sami]

Kattojärjestöt totta kai voivat sanktioida sellaista laajamittaista toimintaa, taisi viimeksi eilen tai toissapäivänä Unkarin jalkapalloliitolle napsahtaa rasismista merkittävät sakot, mutta taas jos puhutaan seuratoiminnasta, mitä se seura voi itse tehdä, niin kyllähän seura voi siinä määrin valita sen fanikuntansa, jotka tulevat sinne paikan päälle, että on oikeus myös antaa porttikieltoja sopimattomasta toiminnasta ja mielestäni se on hirveän tärkeää, että Suomessakin uskallettaisiin vaikka jalkapallossa tuomarin toimesta viheltää peli poikki, jos tulee rasistisia huutoja. Tätä tapahtuu itse asiassa todella vähän minun mielestäni, koska Suomessa on ennakkotapauksia, että tuomari on rohkeasti pistänyt pelin poikki ja huomauttanut, että matsia ei jatketa, ennen kuin huuto loppuu ja huutelijat lähtevät. Se tietysti vaatii vähän tuomarikulttuurin muutosta, mutta kyllähän yleensä, jos joku idiootti huutelee matsissa, niin sehän on vaan hirveän suurta myötähäpeää, mitä muut kokevat siellä yleisössä vieressä, mutta jos eivät muut tuomitse sitä, niin tämä yksi idiootti saattaa tuntea, että nehän ovat minun puolellani. Kyllä kanssafanit saavat ottaa oman vastuunsa, minusta kaikilla on vastuu rasisminvastaisessa työssä.

Kyllä seurat pystyvät siihen ehdottomasti puuttumaan ja tuomari pystyy puuttumaan ja pelaajat pystyvät puuttumaan ja esimerkiksi lopettaa pelaamisen, meillä on Eurooppa nykyisin täynnä näitä esimerkkejä, että pelaajat ovat sanoneet, että jos tuolla tapahtuu tuollaista, me kävelemme pukukoppiin. Tulee aika kalliiksi kaikille toimijoille, jos näin alkaa koko ajan tapahtua ja aivan varmasti vaikuttaa rasismien määrään.

Sitten on tämä somemaailmaongelmansa, joka tapahtuu siellä fyysisen urheilustadionin ulkopuolella ja siinä tietysti näkyvät persoonat, olivat he jalkapalloilijoita tai urheilijoita muista lajeista tai ylipäättänsä, niin kohtaavat todella paljon nimetöntä solvausta. Meillä yleisurheilussa ei tarvitse olla maahanmuuttajataustainen, mutta jos sinulla on maahanmuuttajatausta, niin kyllä se on polttoainetta joillekin nimettömille solvaajille ja tietysti itsekin huomaan, että urheilujohtajana ja nykyroolissa aika paljon enemmän rasismia kohtaan, kuin koskaan urheilijana kohtasin, että se on lähes poikkeuksetta nimetöntä ja sitten se on ikään kuin urheiluyhteisöä paljon laajempi yhteiskunnallinen ongelma ja miten siihen voidaan puuttua, niin siihen tarvitaan johdonmukaista poliittista päätöksentekoa ja tahtotilaa.

[Nitin]

Sosiaalisessa mediassa tapahtuva vihapuhe ja halveeraus on todella laaja yhteiskunnallinen ilmiö, joka läpileikkaa kaikki sektorit ja siinähan ollaan tutkimusten mukaan onkin nähty, että se kohdistuu nimenomaan naisiin ja vähemmistöihin kuuluviin ihmisiin ja siinä sitten puretaan, että sitä on ollut myöskin haastavaa suitsia, mutta vihapuheen vastaisia toimenpiteitä onneksi on olemassa, mutta tässä myöskin sosiaalisen median alustoillakin on myös hyvin iso rooli siinä, että minkälaista puhetta viljellään ja minkälaista puhetta moderoidaan ja millä tavalla moderoidaan sitä keskustelua sitten sosiaalisessa mediassa.

Oli kiinnostavaa myöskin kuulla vinkkejäsi siitä, että millä tavalla seurat tai liitot pystyvät puuttumaan esimerkiksi fanien käytökseen siinä tilanteessa itsessään, ettei tarvitse välttämättä, minusta hyvin sanoitit sen, että siinä tilanteessa itse puuttuminen on todella tärkeää, koska jos ei siihen puututa tai koetaan, että en pysty tähän tai ei tee siinä mitään, niin tavallaan antaa sille toiminnalle myös eräänlaisen hiljaisen hyväksynnän, muut eivät myöskään lähde mukaan.

Tässä kampanjassa on tullut meille palautetta liittyen siihen, että se on hyvin haastavaa ja vaikeaa puuttua tilanteisiin, että kokee, ettei välttämättä koe sitä tilannetta turvalliseksi, mikä on ymmärrettävää, jos se tilanne on todella uhkaava tai pitäisi ehkä ottaa yhteyttä johonkin muuhun, jotta voi laukaista sen tilanteen, mutta todella monella on ollut pelko siitä, että tekee virheen, että jollakin väärällä tavalla puuttuu siihen tilanteeseen, ehkä ei tiedä mitä pitäisi sanoa siinä tilanteessa. Olemme kannustaneet juuri siihen, että virheitä ehkä tulee tehtyäkin ja niistä tulee opittua. Tärkeintä, että jollain tavalla pyrkii vaikuttamaan siihen tilanteeseen ja antaa sitten tukea sille henkilölle, joka kokee sitä rasismia sillä hetkellä, koska tällä henkilöllä, joka joutuu sen rasismien kohteeksi, niin ei ole oikein vaihtoehtoa kadota tai hän ei ole näkymätön valitettavasti ja siinä tilanteessa sekin, että joku tulee sinun viereesi tai on vain siinä läsnä, niin voi helpottaa hänelle sitä tilannetta.

[Sami]

Ehdottomasti ja niin kuin tuossa aiemmin keskustelussa mainitsin ja puhuimme, niin vaikka lapselle ja nuorelle ne yksittäiset kokemukset siitä, kun joku kaverisi tai tuntematon on tullut tukemaan sinua ja tullut sinun puolellesi, kun sinulla ei ole itselläsi ollut uskallusta tai osaamista sanoa ääneen jotain, niin ne kulkevat lopun elämää mukana voimavarana ja voimme vain kuvitella, että jos niitä hetkiä ei ole tapahtunut tai tullut, niin mitä sen seuraukset voivat olla sille yksilölle. Se on ihan valtava kauaskantoinen potentiaali hyvään kierrättämiselle, sellainen yksi pieni ele ja teko, joka ei sille yhdelle ihmiselle käytännössä maksa mitään, hän ei ehkä huomaa edes sitä käytännössä, niin sille vastaanottajalle, että kyllä sellaista kansalaisrohkeutta haluaisin valaa meihin kaikkiin ja kyllä ehkä

tänään puhutaan rasismista, mutta eri muodoissa syrjintää tapahtuu paljon yhteiskunnassa ja oli se syrjinnän muoto ja syy ja aiheuttaja mikä tahansa, niin meidän pitäisi toimia juuri näin, puuttua siis siihen.

[Nitin]:

Jep. Tässä alamme pikkuhiljaa ehkä tulla loppua kohti ja minulla on vielä yksi kysymys sinulle, paljon ollaan saatu reaktioita myöskin kommentteihin siitä, mitä olet sanonut, niin tässä haluaisin kannustaa yleisöä tai katsojia myöskin, että jos teillä on jotain kysyttävää Samille, niin tämä olisi oiva hetki esittää vielä se kysymys tämän jälkeen, kun olen esittänyt itse oman kysymykseni. Olet puhunut tästä murroksesta, mikä on tapahtumassa urheilun kentällä ja tosiaan vähän puhuttiin aluksi niistä muutoksista, mitä on tapahtunut tässä ja miten urheilu on alkanut pikkuhiljaa ottaa kantaa ja edistämään ja kokee sen roolin tässä yhdenvertaisuuden edistämisessä ja rasismien vähentämisessä tärkeänä. Eilen keskustelimme koulumaailmasta Hekma Peltosen kanssa ja siinä haluttiin vähän haaveilla ja ehkä vähän unelmoida, visioida sellaista tulevaisuutta ja keskusteltiin siitä tai kysyin häneltä, että mikä on hänen näkemyksensä sellaisesta antirasistisesta koulumaailmasta, että millaiselta se näyttäisi, jos pitäisi sanottaa se. Kysyisin sinulta samaa kysymystä, että jos sinun pitäisi sanoittaa sellainen antirasistinen urheilumaailma, niin miltä se näyttäisi ja miten sinä sen sanottaisit?

[Sami]

Varmasti se, että kaikilla on turvallista olla, he kokevat tulevansa hyväksytyksi sellaisena kuin ovat ja tällainen psykologinen turva olisi siinä urheilussa läsnä, että tietysti monet urheilijat kokevat, että se urheilun tulos määrittää häntä ihmisenä, mikä on ihan absurdi ajatus noin niin kuin ulkopuoliselle, mutta urheiluyhteisössä se on aika tyypillistä. Sitten jos sinulla saattaa olla tällainen vääristynyt ajatus, ja se liittyy siihen että kun on vaikka rasismia, että olen tämänkin takia huono ihminen, niin se urheilu voi olla todella huono elämänvaihe sitten, mutta jos on turvallista olla sellaisena kuin on, niin eihän silloin käytännössä nähdä sitä ihonväriä, me olemme kaikki erivärisiä ja eritaustaisia ja näin, mutta kyllä lähdän siitä psykologisesta turvallisuudesta, mutta toisaalta itse asiassa otan taas analogian kaupan alan tutkimukseen nopeasti, niin me tiedämme, vaikka johtajuudesta puhuttiin äsken, niin me tiedämme, että monimuotoiset tiimit vaikka etnisen ja kulttuurisen taustan puolesta, niin sitä on tutkittu paljon, maailman huippuyliopistot ovat täynnä tutkimusta ja me tiedämme, että nämä monimuotoiset tiimit keskimäärin suoriutuvat paremmin, paitsi että se on moraalisesti hyvä, että tuemme monimuotoisuutta ja ymmärrämme toisenlaisia ihmisiä, niin he myös tekevät enemmän fyffeä omistajille. Mutta se, että meillä on pelkästään eritaustaisia ihmisiä samassa huoneessa, niin se ei vielä tarkoita, että suoriudutaan hyvin, vaan se tarkoittaa myös johtamista ja ennen kaikkea johtaa siten, että me arvostamme erilaisia ajatuksia ja ominaisuuksia ja on sitä turvallisuutta tuoda esiin sitä omaa erilaisuutta ja monimuotoisuutta. Haluaisin sellaisen antirasistisen urheiluyhteisön, jossa jokaisella on tilaa olla omanlainen ja myös, että se auktoriteetti siinä lähellä, on se sitten valmentaja tai tuomari tai liittopomo tai seurapomo tai kuka tahansa, niin että se ulottuu sinne ketjun ihan loppuun asti se sellainen erilaisuuden arvostaminen.

[Nitin]

Loistava kiteytys, huomenna kiinnitetään työelämään huomiota, kun puhutaan antirasismista työelämästä ja annoit vähän viitteitä siihen tässä omassa puheenvuorossasi. Tässä ollaan kommentoitu, eräs henkilö oli kommentoinut sitä pointtia, että juuri se tukeminen on todella tärkeää, se tukeminen siinä tilanteessa, kun kokee sitä rasismia, että pystyy sitten tuntemaan sitä yhteisöön kuulumisen tunnetta, niin on todella tärkeää tässä ja juuri se, että mitä sinäkin mainitsit, niin olen samaa mieltä, että se, että huoneessa on niitä erilaisia ihmisiä eri taustoista, mutta jos he eivät koe sitä tilannetta tai eivät koe turvallisiksi ilmaista itseään tai sanoittaa itseään, niin sehän sosiaalisesti kumminkaan ei edistä yhdenvertaisuutta, vaikka siinä huoneessa olisi niitä erilaisia ihmisiä. Pitää saada tosiaan luotua sellainen ilmapiiri, jossa voidaan myöskin tukea näiden ihmisten hyvinvointia. Sehän jo itsessään,

tavallaan monet ihmiset, jotka kokevat syrjintää tai kokevat rasismia ja jos pääsevätkin esimerkiksi, jos puhutaan tästä työmaailmasta pikkuisen tai myöskin urheilusta, jos pääseekin sinne urheiluseuraan, kun joutuu jonkinlaisia tavallaan esteitä siinä pääsemään ylitse, kun on olemassa rakenteellista rasismia, joka tavallaan voi vaikuttaa niihin mahdollisuuksiin osallistua urheiluelämään tai työelämään, että kun pääsee kumminkin sinne paikan päälle tai siihen huoneeseen, missä on muita ihmisiä, mutta se ei riitä siinä vaiheessa, jos vain olet siinä, koska jos koet, että olet tervetullut tai et pysty sanoittamaan niitä asioita tai siinä ei tavallaan ylläpidetä sitten sellaista antirasistista tai sellaista psykologista turvallisuutta, sehän on hyvin haastavaa sitten siinä vaiheessa ihmisten ehkä olla aidosti osa sitä yhteisöä, jos ei siellä ei ole ketään muita, joka näyttää samalta tai jonka kanssa pystyisi jollain tavalla jakamaan sitä vertaistukea.

Katson nopeasti vielä tämän chatin läpi, mutta täällä ei taida olla sen enempää kysymyksiä ja olemme käyttäneet sen 45 minuuttia myöskin jo, vähän menty yli aikaakin, mitä olin sinulta pyytänyt tässä vaiheessa, mutta kiitos suuresti, että pääsit mukaan ja tämä oli todella antoisa keskustelu, täällä on ollut paljon kuulijoita mukana ja olen huomannut somenkin puolella tätä on odotettu innoissaan, että puhutaan näistä teemoista nimenomaan urheilumaailmassa. Kiitos ja meidän kampanja tässä tosiaan jatkuu vielä tämän viikon ajan ja meillä tulee olemaan tosiaan huomenna Instagramlive työelämästä ja antirasismista työelämässä, mehän ollaan tässä saatu vähän tiiseriä siitä, mistä ehkä tullaan keskustelemaan huomenna ja ylihuomenna viimeinen Instagramlive, joka liittyy sitten arjen antirasistisiin tekoihin ja kuinka jokainen voi sillä omalla toiminnallaan ja sillä arjen toiminnallaan vaikuttaa siihen, että miten yhdenvertaisuutta voi siinä edistää omassa arjessa ja ei tosiaan tarvitse odottaa välttämättä sitä tilannetta, että tulee se rasistinen tilanne, missä puuttua, vaan ihminen pystyy siinä jokapäiväisessä elämässään vaikuttamaan siihen, että se yhteiskunta ja oma yhteisö on turvallinen kaikille. Me kannustamme kaikkia muitakin ihmisiä, jotka täällä ovat olleet katsomassa, jakamaan niitä omia tekoja hashtagilla 'olenantirasisti', koska ne teot ovat niitä konkreettisia tapoja, joilla me voimme yhdenvertaisuutta edistää ja todella monille ehkä on vielä haastavaa, että mitä näitä tekoja voisi olla ja jakamalla niitä tekoja sosiaalisessa mediassa voi lähteä jollakin tavalla myöskin madaltamaan sitä kynnystä muille tehdä niitä samoja asioita. Mutta kiitos minun puolestani ja kiitos Sami sinulle myöskin.

[Sami]

Kiitos kovasti ja mukavaa iltaa!